

HOVEDSTRUKTUR

FORSLAG TIL
HOLBÆK KOMMUNEPLAN 2007 - 2018

1

HÆFTE 1

Indhold

0. Indledning.....	3
1. Vision, hovedstrukturer, overordnede mål og retningslinjer	4
1.1 Holbæk Kommune i et overordnet perspektiv	4
2 Den røde Hovedstruktur: Bymønster og Byudvikling.....	8
2.1. Boligudbygningen.....	8
2.2 Offentlig og privat service.....	13
2.3 Detailhandel	14
3 Den sorte Hovedstruktur: Baner, veje og stier m.v.....	15
3.1 De regionale forbindelser	15
3.2 Den kollektive transport i øvrigt.....	16
4 Den blå/grønne Hovedstruktur: Det åbne land og miljøkvaliteterne	19
5 Den gyldne Hovedstruktur: Kilderne til velstand og velfærd	21
5.1 Erhverv, uddannelse og beskæftigelse.....	21
5.2 Sundhed og trivsel	23

Herudover består kommuneplanforslaget af følgende hæfter:

Hæfte 2:	Det åbne land
Hæfte 3:	Holbæk by
Hæfte 4:	Orø
Hæfte 5:	Tuse Næs
Hæfte 6:	Hagedsted
Hæfte 7:	Tuse
Hæfte 8:	Gislinge
Hæfte 9:	Kundby
Hæfte 10:	Svinninge
Hæfte 11:	Jyderup
Hæfte 12:	Mørkøv
Hæfte 13:	Knabstrup
Hæfte 14:	Regstrup / Nr. Jernløse
Hæfte 15:	Undløse
Hæfte 16:	Ugerløse
Hæfte 17:	St. Merløse
Hæfte 18:	Kr. Eskilstrup
Hæfte 19:	Tølløse
Hæfte 20:	Vipperød / Ågerup
Hæfte 21:	Miljøvurdering
Hæfte 22:	Detailhandelsrapport

Forside: Holbæk's Kommunalflugt: Rød Glente - foto Joakim Engel

Indledning

Hermed foreligger forslag til Holbæk Kommuneplan 2007 – 2018.

Den udgør det første samlende plangrundlag for den nye kommune siden visionen for nykommunen, der blev vedtaget i september 2004 som grundlag for sammenlægningsprocessen.

Byrådet igangsatte kommuneplanarbejdet i november 2006 med henblik på, at der hurtigt skulle tilvejebringes

- tal for den planlagte boligtilvækst, og for vækstens fordeling på Holbæk by og de 17 lokalområder, og på forskellige boligtyper, således at de befolknings- og servicemæssige konsekvenser kunne belyses og
- et samlet grundlag for den række af sektorplaner, der vil være behov for i den nye kommune, og i kommunens samspil med omgivelserne.

I marts og april 2007, hen over dialogrunden med de lokale fora i marts, fremlagde byrådet planstrategien. Heri konkretiserede byrådet de overordnede retningslinjer i fire hovedstrukturer, og angav udviklingsperspektiver for alle 18 lokale centre. Dialogrunden resulterede i en lang række konstruktive bemærkninger til strategien, de fleste vedrørende lokalområdernes planlægning. Hovedtrækkene i bemærkningerne var, at byrådets udmeldinger om de fire overordnede hovedstrukturer blev bredt accepteret, mens forslagene og ideerne koncentrerede sig om fornyelsen af lokalområdernes planer, således som byrådet også havde lagt op til.

I august vedtog byrådet planstrategien med enkelte mindre justeringer, og vedtog samtidig et udkast til dele af kommuneplanforslaget, således at dette kunne indgå i dialogrunden i september. Også i dette forløb indkom en række bemærkninger, der har været medtaget i det politiske grundlag for det foreliggende forslag til Kommuneplan 2007-2018.

Af hensyn til brugbarhed og overskuelighed er forslaget delt over en række hæfter.

Det samlede materiale er vedtaget af Holbæk Byråd d. 21. november 2007.

Det fremlægges til offentlig debat i 8 uger i perioden 21.01.08 - 23.03.2008. Herefter vil byrådet tage endelig stilling til forslaget og indkomne bemærkninger.

Bemærkninger fremsendes til Planafdelingen, Holbæk Kommune, Strandstræde 5, 4300 Holbæk eller pr. mail til kommuneplanforslaget@holb.dk.

Holbæk Byråd

1. Vision, hovedstrukturer, overordnede mål og retningslinjer

1.1 Holbæk Kommune i et overordnet perspektiv

Overordnet vision

Holbæk Kommune skal være en attraktiv bosætningskommune med en stærk befolkningsvækst, der styrker de lokale fællesskaber og områdets rolle som del af Øresundsregionen, Region Sjælland og Nordvestsjælland.

Det er fordelene for borgerne og brugerne, der er ledetråden for kommunen. Planlægningen skal medvirke til at forbedre forudsætninger og rammer for det gode liv i et udviklingsorienteret fællesskab, til gavn for den enkelte, med afsæt i de menneskelige ressourcer og den enkeltes valg, med plads til udvikling af forskelligheder, i respekt for lige muligheder og med den tætte dialog som det vigtigste middel.

Fra Visionen for Holbæk Kommune, vedtaget første gang i september 2004, genvedtaget januar 2006

Visionen bunder i, at Holbækområdet gennem en årrække har været blandt de stærkest voksende bosætningsområder i Danmark. Boligtilvæksten blev i 2006 den hidtil største, med 702 nye boliger.

Det afspejler på den ene side den nære sammenhæng til Øresundsregionen og Hovedstadsområdet, hvorfra mange flytter ud, og hvor mange fortsat henter det daglige udkomme; - på den anden side kommunens og lokalområdets egenkraft og bæredygtighed som en helhedspræget ramme om dagliglivet.

Mål og overordnede strategiske udfordringer

Disse forudsætninger skaber en positiv udgangsposition for kommunens planlægning, men tydeliggør også de overordnede strategiske udfordringer, når ledetråden er borgernes og brugernes velfærd:

- at fastholde vækstforudsætningerne og væksten som en væsentlig drivkraft for udbygning og forbedring af den kommunale service, kultur- og fritidstilbud osv., samt sikringen af bæredygtigheden, også i de mindre lokalsamfund
- at forbedre de trafikale og elektroniske forbindelser til omverdenen, især hovedstaden, for at øge effektiviteten og mindske træghed, ventetid og spild i transport og informationsudveksling, samt
- at øge mulighederne for lokal beskæftigelse – hvor "lokal" i denne sammenhæng både kan være i forhold til det enkelte lokalområde; - og set som Holbæk by, hvor hovedparten af kommunens arbejdspladser findes i forvejen; - eller for så vidt blot uden for den "trængselszone", der for pendlerne i dag starter på Holbæk-motorvejen før Roskilde.

Byrådets overordnede strategiske udfordringer

Løsningen af disse opgaver ligger i mange henseender uden for byrådets og kommunens eget råderum; - de indgår i bredere planlægningsmæssige sammenhænge på regionalt og statsligt niveau. Men også i det overordnede perspektiv er det byrådets opfattelse, at dialog og samarbejde er det vigtigste middel til resultater.

Byrådet vil derfor medvirke til, at Holbæk Kommunes interesser indgår og afvejes i et overordnet perspektiv gennem dialog og samarbejde.

Landsplanredegørelsen 2006

I landsplanredegørelsen 2006 har regeringen udmeldt 5 pejlemærker for den fysiske planlægning:

Fem pejlemærker for den fysiske planlægning

For alle områder i Danmark peger redegørelsen på 5 pejlemærker for den fysiske planlægning.

1. **Der skal være forskel mellem by og land:** Det klassiske planprincip om at fastholde en adskillelse mellem land og by skal genoplives. Natur og åbne landskaber er afgørende for danskernes levevilkår og er med til at tiltrække virksomheder, arbejdskraft og turister. Utsigtet byspredning skal undgås i det åbne land.
2. **Udviklingen skal komme hele landet til gode:** Regeringen understreger, at en konkurrencedygtig hovedstad er forudsætningen for Danmarks udvikling i den globale konkurrence. Men det er også afgørende for hele landets vækstmuligheder, at styrkepositionerne i andre store byregioner, som f.eks. Århus og trekantsområdet udbygges.
3. **Planlægningen skal basere sig på respekt for naturen og landskabet:** Regeringen lægger op til, at det i høj grad er kommunernes ansvar, at der sikres en balance mellem benyttelse og beskyttelse af naturen, miljøet og landskabet i arbejdet med den fysiske planlægning. Planlægningen skal sikre den bedst mulige tilstand for natur og miljø.
4. **Fysisk planlægning og investeringer i infrastruktur skal spille tæt sammen:** Den fremtidige fysiske planlægning skal sikre, at byudviklingen sker i tæt sammenhæng med den overordnede transportstruktur, herunder mulighederne for kollektiv trafikbetjening.
5. **Den fysiske planlægning skal være helhedsorienteret:** Med kommunalreformen er en række kommuner blevet større. Regeringen lægger derfor op til, at der i de nye kommuneplaner skal tænkes i større helheder – bl.a. sikre dynamik mellem by og land og funktionaliteten i den enkelte by.

Landsplanredegørelsen 2006

Disse principper har byrådet også lagt til grund for Holbæks kommuneplanlægning. Heri lægger byrådet bl.a. vægt på ønsket om sammenhæng mellem den fysiske planlægning og de statslige infrastrukturinvesteringer. Pejlemærkerne er også i høj grad afspejlet i regionplanen for Vestsjællands Amt 2005, der (nu ophøjet til landsplandirektiv) udgør grundlaget for den blå/grønne hovedstruktur.

I landsplanredegørelsen lægges op til et dialogprojekt mellem stat, region og kommuner om det sjællandske bymønster. Byrådet ønsker naturligvis at bidrage hertil.

Holbæk Kommune har et areal på ca. 57.800 ha. Det svarer til størrelsen af Bornholm.

Befolkningstallet var pr. 1.1.2007 på 68.451 indbyggere. Ét år før var det 67.621. Heraf var ca. 25.622 bosiddende i Holbæk by, 3.922 i Jyderup og 3.624 i Tølløse – kommunens tre største bysamfund. I alt boede 50.417 i de 18 bysamfund, der danner kommunens hovedstruktur. 17.204 – svarende til 25% af kommunens indbyggere - boede i de mindre byer og det åbne land.

Befolkningstallet i de 17 lokalområder uden for Holbæk by varierede fra mellem 894 på Orø, til 4.863 i Jyderup

Befolkningsmæssigt udgør Holbæk samlet 1,3 % af hele landet, og 2,8 % af den danske del af Øresundsregionen.

Befolkningen i det, der nu er Holbæk Kommune, er vokset med 7,0 % siden 2000.

I Danmark som helhed var væksten 2,2 %

Nøgletal for Holbæk Kommune

Den regionale udviklingsplan

Holbæk er én af de 17 kommuner, der tilsammen danner Region Sjællands geografi. Inden udgangen af 2007 skal Regionsrådet vedtage vision og mål for en regional udviklingsplan. Udviklingsplanen skal i hovedtræk og uden præcise kort beskrive en ønskelig, fremtidig udvikling for regionen.

Byrådet har med Holbæk Kommunes vision og planstrategi samt et fælles strategiske udspil fra de nordvestsjællandske kommuner leveret baggrundsmateriale til det forberedende arbejde.

I et oplæg, der var fremlagt til debat frem til 15. juni 2007, blev fem temaer anført som vigtige betegnelser for at regionen kan fastholde sine styrkepositioner:

Den Lærende, den Innovative, den Tilgængelige, den Sunde og den Bæredygtige region.

Temaerne baseres på en vision, der bl.a. omfatter et bredt kompetenceløft i regionen, og højnet sammenhæng ved bedre transport- og kommunikationsmuligheder.

Byrådet understøtter de foreliggende regionale udmeldinger og visionen om at Region Sjælland i kraft af sin særlige placering og gennem dialog og videndeling medvirker til at skabe de bedste rammer for bæredygtig vækst og borgernes livskvalitet.

Byrådet forventer, at den kommende udviklingsplan vil afspejle Holbæks planlægning og rolle i det sjællandske bymønster.

Den regionale udviklingsplan forventes færdig i første halvdel af 2008.

Holbæk vestby (Kalundborgvej) set fra Allerup

Kommuneplanens hovedstrukturer – en oversigt

Byrådets overordnede retningsstilkendegivelser for kommunens planlægning og udvikling er blevet sammenfattet i fire "hovedstrukturer", hver karakteriseret ved en farve.

Inden for hvert af de fire overordnede temaer er kommuneplanforslagets hovedprincipper og/eller målsætninger sammenfattet i få, korte sætninger i figuren nedenfor.

Den røde hovedstruktur: Bymønster og byudvikling

Holbæk og de 17 lokalområder: *"Købstaden" med det naturlige opland: 17 selvstændige lokal-samfund.*

Boligtilvæksten: *Styrkelse af byerne, vækst og bæredygtighed i Holbæk og alle lokalområder*

Befolkningsudviklingen: *Væksten fordeles, så geografisk og aldersmæssig balance sikres*

Servicekonsekvenser: *"Forsikring" mod nedbygning i alle lokalområder.*

Den sorte hovedstruktur: Baner, veje og stier m.v.

Hovedstadsforbindelserne og det regionale vejnet: *Forbedringer er på vej, men flere ønskes.*

Den lokale kollektive transport: *Sammen med Movia udarbejdes en trafikhandlingsplan.*

Biltrafikken: *Vejnet, sammenhæng og fremkommelighed er nogenlunde i orden - endnu.*

Den lette trafik: *Stier, sikkerhed og trafikmiljø har højest prioritet ved lokale trafikforbedringer.*

Sammenfattende: *Kommuneplanen følges op med udarbejdelse af en Infrastrukturplan med 6 elementer: Vejplan, Stiplan, Plan for Trafiksikkerhed og Tryghed samt Bymidteplaner for henholdsvis Holbæk, Jyderup og Tølløse.*

Den blå-grønne hovedstruktur: Det åbne land

Bynærhed: *De langsigtede interesse-relationer mellem by og land skal påpeges ved alle 18 byområder*

Det åbne land generelt: *Retningslinjerne fra Regionplan 2005 er udgangspunktet, kulturarven i fokus.*

Isefjorden og Åmosen: *De nationale/regionale interesseområder - Miljø- og oplevelseskvalitet skal fremmes.*

Den gyldne hovedstruktur: Velstanden og velfærden

Velstanden: Erhverv, uddannelse og beskæftigelse: *Samlet politik er under udformning*

Velfærden: Sundhed, trivsel og langsigtet bæredygtighed: *- skal integreres i alle sektorer.*

Fire hovedstruktur-temaer indrammer planerne for Holbæk by og de 17 lokalområder

Kommuneplanens indhold og retningslinjer vedr. de fire hovedstrukturer uddybes i de følgende afsnit.

2 Den røde Hovedstruktur: Bymønstre og Byudvikling

Bymønstret udgør kommunens "røde hovedstruktur". Bymønstret dannes af Holbæk og de 17 lokalområders centre: Bybjerg, Udby, Hagedsted, Tuse, Gislinge, Kundby, Svinninge, Jyderup, Mørkøv, Knabstrup, Regstrup, Undløse, Ugerløse, St. Merløse, Kirke Eskilstrup, Tølløse og Vipperød. Disse udlægges som BYOMRÅDE til bolig- og erhvervsformål, privat og offentlig service, tilhørende tekniske anlæg samt nærrekreative formål som idrætspladser, kolonihaver og andre fritidsfaciliteter.

Det er i Holbæk og de 17 lokalområders centre, at væksten i form af nye boliger skal placeres. Det skal ske, dels for at understøtte eksisterende service i form af dagtilbud, skole, idræts- og andre fællesfaciliteter, indkøbsmuligheder osv., dels for at sikre et bredt grundlag for den nødvendige udbygning af serviceforsyning og miljøindsatser.

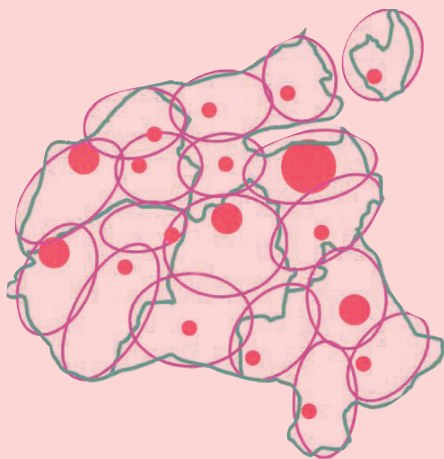
Den grundlæggende struktur

Holbæk Kommune er en helhed af by og opland.

Holbæk by er kommunens attraktive og dynamiske center for handel, service og arbejdspladser, dens sociale og kulturelle mødested.

Et kraftcenter for hele Nordvestsjælland.

Oplandet er 17 selvstændigt bæredygtige lokalsamfund, hver med deres egen serviceforsyning og mødesteder; hver med et fællesskab, der løfter fælles, lokale opgaver.

Fra visionen

2.1 Boligudbygningen

Mål

Byrådet vil

- Sikre smukke, attraktive, varierede og sunde byer, landsbyer og boligområder.
- Fremme væksten i Holbæk og alle lokalcentre for dermed at skabe grundlag for at sikre og forbedre den lokale offentlige og private service, og styrke de lokale fællesskaber.
- Medvirke til fordeling af boligudbygningen, geografisk og over tid, således at en kontinuert og harmonisk byudvikling og en afbalanceret befolkningsudvikling fremmes.
- Undgå byspredning ved at samle al byvæksten i det angivne bymønstre.
- Inddrage de lokale fora i valg og prioritering af boligtyper og udformning af nye boligområder gennem lokalplanlægningen, samt profileringen og perspektiveringen af det enkelte lokalcenters udvikling.

Retningslinjer

Følgende principper for boligudbygningen og dens fordeling på Holbæk og de 17 lokalområder lægges til grund for den nærmere planlægning:

- 2.1.1 Kommuneplanen baseres på forventningen om en fortsat betydelig boligtilvækst, især for fireårsperioden 2007 – 2010: Ca. 630 boliger årligt. For de følgende 8 år baseres planen på en tilvækst på ca. 475 boliger årligt. Samlet rummer kommuneplanen en tilvækst på ca. 6.330 boliger over de kommende 12 år.
- 2.1.2 Boligtilvæksten placeres i byområde i Holbæk by og de 17 lokalcentre efter princippet angivet i tabellen nedenfor og i rammerne for Holbæk og lokalområderne; - dvs. med ca. 50 % i og ved Holbæk by; ca. 35 % i og ved de seks større lokalcentre og ca. 15 % i og ved de 11 mindre lokalcentre.

2.1.3 Kun hvor det medvirker til en naturlig afrunding og styrkelse af miljømæssige kvaliteter i landsbyer, skal der kunne skabes mulighed for opførelse af enkelte boliger uden for de 18 lokalcentre.

2.1.4 Alle 11 mindre lokalcentre skal garanteres mulighed for en boligtilvækst. Byrådet ønsker stor variation og valgmuligheder mellem private ejerboliger, andelsboliger og almene boliger. Såfremt efterspørgslen ikke modsvarer den ønskede tilvækst, tager byrådet sammen med lokalfora initiativer, der kan øge attraktiviteten og stimulere efterspørgslen, f.eks. etablering af rekreative områder, særlige fritidsaktiviteter eller servicetilbud med lokale profiler.

2.1.5 Planlægningen skal lægge rammer for en vækst i de mellemstore byer (dvs. dels Jyderup og

Tølløse, dels Mørkøv, Svinninge, Regstrup og Vipperød), således at væksten er proportional med lokalområdernes nuværende boligtal. Dermed ønsker byrådet at styrke disse byer, der i kraft af deres størrelse og trafikale beliggenhed spiller en væsentlig rolle som servicecentre ud over deres eget lokalområde og/eller kan tilbyde et serviceudbud ud over et "minimum".

2.1.6 Udbygningens rækkefølge fastlægges i rammerne for lokalområderne. Byvækst skal ske indefra og udefter. Ikke ibrugtagne arealer administreres i overensstemmelse med retningslinjer for de tilstødende arealer ud mod det åbne land.

Lokalområde	Boligbestand pr. 1.1.2007	Boligudbygning 2007-2010	Boligudbygning 2011-2014	Boligudbygning 2015-2018	total, 2007-2018
Holbæk	12.324	1.058	1.000	1.000	3.058
Orø	458	8	20	20	48
Tuse Næs	1012	31	20	20	71
Hageded	475	53	20	20	93
Tuse	1.181	24	20	20	64
Gislinge	721	152	20	20	192
Kundby	596	59	20	20	99
Svinninge	1.551	114	100	100	314
Jyderup	2.160	349	140	140	629
Mørkøv	1.337	75	100	100	275
Knabstrup	495	85	20	20	125
Regstrup	1.611	147	100	100	347
Undløse	831	72	20	20	112
Ugerløse	591	16	20	20	56
St. Merløse	828	33	20	20	73
Kr. Eskilstrup	817	34	20	20	74
Tølløse	1.885	96	140	140	376
Vipperød/	1.525	139	100	100	339
I alt	30.398	2.545	1.900	1.900	6.345
Boliger pr. år		636	475	475	529

Plan for boligudbygningens fordeling på lokalområder og 4-årsperioder

Redegørelse

Boligudbygning og befolkningsudvikling

Den forudsatte boligudbygning er vurderet som et realistisk plangrundlag, bl.a. med baggrund i en tilvækst på 499 boliger årligt i perioden 2002 – 2005 og på 702 i 2006. I denne 5-årsperiode er befolkningstallet vokset med 3.540, heraf 844 personer alene i 2006.

Debatten om planstrategien viste en bred støtte til at byrådets vækstforventninger lægges til grund for kommuneplanen.

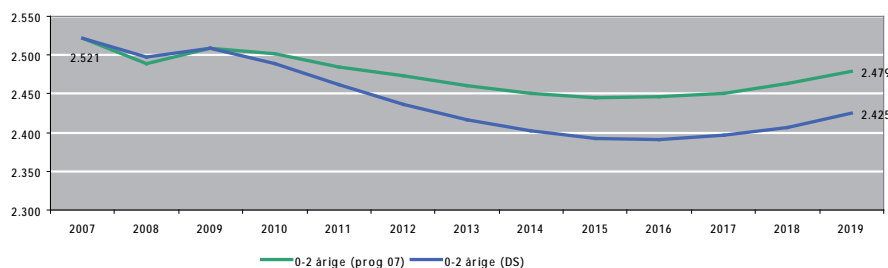
Byrådet ønsker med sine forventninger til boligtilvækstens omfang og fordeling - geografisk og over de tre kommende fireårsperioder – at efterleve visionen om bæredygtige byer og lokalsamfund, herunder medvirke til at den kommunale serviceforsyning på den ene side ikke risikerer at undervurdere borgernes behov og efterspørgsel, på den anden side kan udnytte sin kapacitet effektivt.

Byrådet har i kommuneplanen lagt vægt på at den befolkningsudvikling, der følger af boligprogrammet, kan modsvares af en harmonisk serviceudbygning og –tilpasning. Forudsætningerne herfor er bl.a. den forudsatte tids- og rækkefølge for udbygningen.

Konsekvenserne af den planlagte udbygning i form af nye boliger forventes at være, at befolkningen over den kommende 12årsperiode vokser fra de nuværende ca. 68.500 til ca. 77.000 indbyggere. Det svarer altså kun til ca. 1,4 ny indbygger pr. ny bolig.

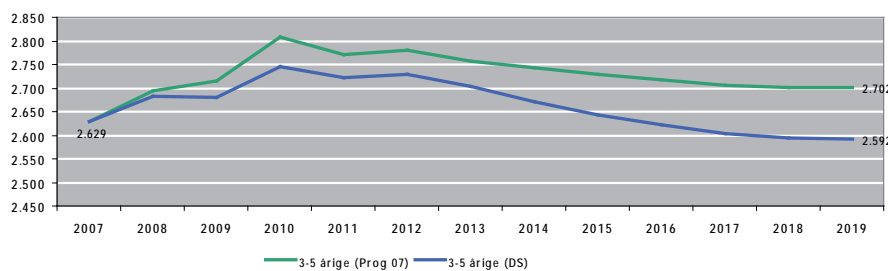
Figurene de næste sider viser den forventede befolkningsudvikling i kommunen samlet; De grønne linier er baseret på kommuneplanens boligudbygningsplan, mens de blå er Danmarks Statistik's fremskrivning. De to kurver afspejler, at selv med en lidt svagere vækst end den, der er forudsat i kommuneplanen, tegner der sig en harmonisk og afbalanceret befolkningsudvikling i kommunen.

Befolkningsudvikling - Holbæk Kommune 0-2 årige

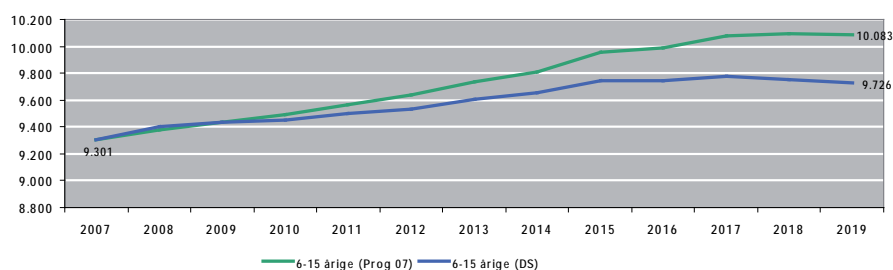
Aldersgruppen 0-2 år forventes at stagnere 2007 – 2010, falde lidt herefter og stagnere omkring 2016. Det giver et billede af, at presset på dagpleje og vuggestuer kan forventes mindsket i de kommende år.

Befolkningsudvikling - Holbæk Kommune 3-5 årige

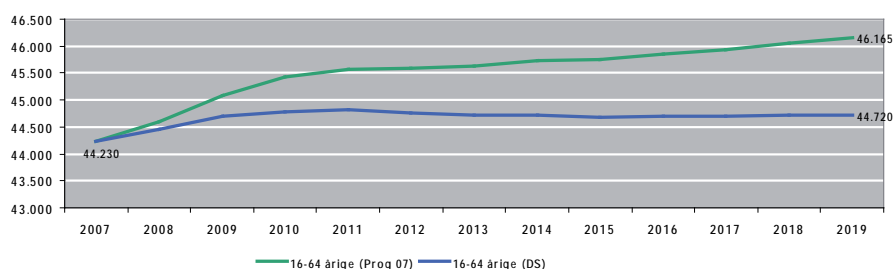
Aldersgruppen 3-5 år forventes at vokse 2007 – 2010, og derefter aftage. Det giver et billede af, at presset på børnehaverne kan forventes at øges de kommende år, men mindskes efter ca. 2011.

Befolkningsudvikling - Holbæk Kommune 6-15 årige

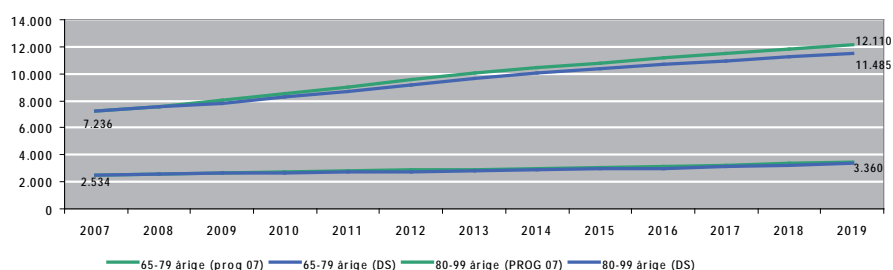
Aldersgruppen 6-15 år forventes at stige jævnt i hele planperioden. Det giver et billede af, at der løbende skal ske en tilpasning af skolernes kapacitet og forholdene for de unge iøvrigt. Billedet sløres af, at der i kommunen er en stor andel, der går i private skoler.

Befolkningsudvikling - Holbæk Kommune 16-64 årige

Aldersgruppen 16-64 år forventes at stige jævnt i hele planperioden. Det afspejler, at der med den påregnede vækst ikke må forventes nedgang i arbejdsstyrken i kommunen. Der vil altså, populært sagt, være nogen til at skabe værdierne og betale skatterne ...

Befolkningsudvikling - Holbæk Kommune 65-99+ årige

Aldersgruppen 65-79 år, forventes at stige betydeligt (ca. 70%) gennem hele perioden. Det tegner et billede af, at vi i kommunen vil have en stor og voksende gruppe af typisk raske og friske pensionister. Gruppen af borgere over 80, der i højere grad har behov for omsorg og pleje, forventes også at stige, men i mindre grad (ca. 33%).

Forventet befolkningsudvikling, 16-64årige og 65-99+årige, Holbæk Kommune 2007 - 2018

Størstedelen af den planlagte boligudbygning forventes privat finansieret, enten som individuelt parcelhusbyggeri eller som samlede byggeprojekter. Byrådet er dog også indstillet på, efter nærmere beslutning at medvirke til at sikre variation og valgmuligheder gennem støtte til alment boligbyggeri, primært i lokalcentrene.

I afsnittene om de enkelte lokalområder er sammenhængen mellem planerne for udbygningens omfang og arealforbruget, befolkningen og serviceforsyningen belyst nærmere.

Byrådets forudsætninger er helt overordnet baseret på et velfungerende bolig-, bygge- og finansieringsmarked. Såfremt disse samfundsmæssige forudsætninger ændres, må byrådet tage et nødvendigt forbehold vedr. vækstens omfang. Under alle omstændigheder vil der ske en nyvurdering af forudsætninger og planer ved næste kommuneplanrevision.

Boliganalyse

I planperioden vil byrådet sætte fokus på boligmarkedet ved at igangsætte en boliganalyse. Analysen vil bl.a. fokusere på boligstrukturen og den geografiske fordeling af boligtyper og ejerformer. Der vil blive set på flytte- og bosætningsmønstret herunder præferencer i valget af boliger. Analysen vil også

omfatte boliger til ældre (herunder plejeboliger og ældreegnede boliger), udviklingshæmmede, sindslidende samt boliger til "skæve" eksistenser. Denne del af analysen er allerede igangsat.

Beboede boliger	Beboet af			I alt
	ejer	Lejet bolig	Uoplyst	
Stuehuse til landbrugsejendomme	1.800	215	69	2.084
Parcelhuse	13.242	1.103	274	14.619
Række-, kæde- og dobbelhuse	1.043	3.046	72	4.161
Etageboligbebyggelse	383	7.150	266	7.799
Kollegier	-	284	24	308
Døgninstitutioner	-	78	25	103
Anden helårsbeboelse	53	178	83	314
Uoplyst	-	-	10	10
Beboede fritidshuse (2005-)	52	18	9	79
I alt	16.573	12.072	832	29.477

I 2006 var der ca. 29.500 beboede boliger i kommunen. Fordelingen på boligtype og ejer/lejerforhold fremgår af ovenstående tabel. Ca. 6.300 boliger eller 20% af kommunens boliger er ejet af de almene boligselskaber.

Beboede boliger - Holbæk Kommune 2006

Jyderup

2.2 Offentlig service

...

Vi opretholder og udvikler den grundlæggende service i Holbæk by og de 17 lokalsamfund.

Holbæks kommunale service skal være på niveau med den bedste i landet. Den udvikles løbende på grundlag af viden om, hvad der virker, og hvad der efterspørges.

Den sociale og sundhedsmæssige indsats præges af omsorg for de svage borgere, forebyggelse og rehabilitering. Borgere med særlige behov tilbydes gode pleje-, aktivitets- og boligtilbud.

Der er pasningsgaranti i alle dagtilbuddene. Skolen er det centrale holdepunkt for børns opvækst og læring, og det samlende mødested for alle i lokalsamfundet. Kommunen inddrager de unge i udformningen af gode uddannelsesforløb og boligtilbud samt et spændende fritidsliv.

Kommunen vil være kendt for et varieret kulturtilbud, herunder et rigt forenings-, musik- og teatermiljø. Den kulturpolitiske profil fokuserer på de mange brede tilbud og tegner et billede af kommunens stærke decentralisering, støtten til det frivillige arbejde samt kulturens og idrættens særlige betydning, ikke mindst for lokalsamfundene.

...

Fra visionen

Mål

Byrådet vil

- Sikre en offentlig service, der lever op til visionen.

Retningslinjer

2.2.1 Det skal sikres, at der gennem en aktiv planlægnings- og boligudbygningspolitik vil være grundlag for at *opretholde* eller evt. udbygge basisforsyningen i form af dagtilbud, skole, idrætsfaciliteter, (evt.) ældrecenter, indkøbsmulighed for dagligvarer, forsamlingshus og/eller andre fællesfaciliteter samt kirke i *alle* lokalcentre.

2.2.2 Sektorplanlægningen skal sikre, at der samlet set over de kommende 4 år kan ske en vis udbygning af dagtilbuddene for de 0 – 5årige, mens udviklingen i børnetallet herefter forventes at kunne give grundlag for en evt. nedtrapning af dagplejen og mere plads pr. barn i institutionerne.

2.2.3 Sektorplanlægningen skal sikre, at skoler, idrætsfaciliteter mv. løbende tilpasses udviklingen med hensyn til kapacitet og faciliteter; – både så de følger børnetallet i hvert enkelt skoledistrikt, og så de kan leve op til rollen som det samlende mødested for alle i lokalsamfundet.

2.2.4 Sektorplanlægningen skal sikre, at der løbende sker udbygning og tilpasning af ældreservice.

2.2.5 Sektorplanlægningen skal sikre, at Holbæk by kan skabe kultur- og fritidstilbud med tilhørende bygninger og anlæg, der henvender til alle kommunens borgere eller som har et større befolkningsunderlag som forudsætning.

2.2.6 Større offentlig og privat service skal placeres i Holbæk by, Jyderup, Tølløse og Svinninge.

Redegørelse

Mål og retningslinjer for kultur- og idrætsområdet og den offentlige service i øvrigt lægger sig i direkte forlængelse af visionen. Da der er tale om kommunal kerneaktivitet, lægges ikke yderligere detaljering ind i kommuneplanen, men henvises til sektorplanlægning, servicemål og servicekvalitet for de enkelte sektorer.

2.3 Detailhandel

Mål

Byrådet vil

- sikre en lokal og let tilgængelig dagligvareforsyning i alle lokalområder og bydele,
- sikre det bredest mulige udbud af udvalgsvarerhandel tilpasset de lokale forudsætninger, og
- sikre en fortsat udvikling af Holbæk som Nordvestsjælland's handelscenter med bymidten og Megacentret i indbyrdes arbejdsdeling og samklang.

Retningslinjer

2.3.1 De afgrænsede detailhandelsområder til lokalisering af butikker er vist på rammekortene for Holbæk by og de 17 lokalområder.

2.3.2 Etagearealrammerne for udbygning af detailhandelsområderne og de maksimale butiksstørrelser fremgår af rammebestemmelserne for Holbæk by og de 17 lokalområder.

2.3.3 Enkeltstående butikker, som alene tjener til lokalområdets daglige forsyning, eller betjener kunder ved tankstationer, togstation, turistattraktioner o. lign., kan placeres uden for detailhandelsområderne. Sommerhusområder skal dog så vidt muligt betjenes af butikker i nærliggende byer eller landsbyer.

2.3.4 Mindre butikker til salg af egne produkter i tilknytning til en virksomheds produktionslokaler kan placeres uden for detailhandelsområderne.

2.3.5 Mindre butikker i landbrugsbygninger kan under visse forudsætninger etableres i henhold til planlovens landszonebestemmelser.

Redegørelse

Byrådet har som led i udarbejdelsen af kommuneplanen gennemført en detailhandelsanalyse. Resultater og redegørelse til retningslinjerne er samlet i "Detailhandelsrapport, Holbæk Kommune 2007-2018".

Detailhandelsrapport

Holbæk Kommuneplan 2007-2018

Holbæk Kommune

Oktober 2007

3 Den sorte Hovedstruktur: Baner, veje og stier m.v.

Trafiksystemerne udgør kommunens "sorte hovedstruktur". Som stamme, grene og kviste på et træ, har den sorte hovedstruktur forskellige dele, med forskellige funktioner.

3.1 De regionale forbindelser

- Nordvestbanen (København-Kalundborg) samt
- Rute 21 (Holbækmotorvejen og Nykøbingvejen), Rute 23/Skovvejen (Elverdamsdam-Kalundborg) og Rute 57 (Holbæk-Sorø)

- udgør grundstammerne i kommunens trafikale hovedstrukturer, primært som forbindelser til og fra Hovedstadsområdet og det øvrige Danmark.

Det er byrådets opfattelse, at infrastrukturforbedringer er en væsentlig udfordring.

Mål

Byrådet vil

- via samarbejdet om den regionale udviklingsplan, i dialog med vore naboer m.fl. arbejde for at fremme en velbegrunderet fordeling og prioritering af de statslige investeringer i den overordnede infrastruktur,
- arbejde for at trafikforbindelserne til især hovedstadsområdet forbedres gennem statslige investeringer i infrastruktur og togdrift, i overensstemmelse med den statslige udmelding om sammenhængen mellem den fysiske planlægning og infrastrukturudbygning,
- arbejde for at mindske trafikpresset på hovedstadsområdet og trafikforbindelserne dertil, bl.a. gennem forbedrede dataforbindelser og øgede muligheder for beskæftigelse og nye arbejdspladser lokalt, og
- medvirke til at forbedre de trafikale og elektroniske forbindelser til omverdenen, især hovedstaden, for at øge effektiviteten og mindske træghed, ventetid og spild i transport og informationsudveksling.

Retningslinjer

- 3.1.1 Der udlægges areal til sikring af anlæg af dobbeltspor Lejre-Vipperød og Holbæk - Værsløv.
- 3.1.2 Der udlægges areal til udbygning af Rute 21 fra Tuse til Vig samt Skovvejen i højklasset udførelse.
- 3.1.3 Der udlægges areal til udbygning af Rute 57 mellem Sorø og Holbæk ved etablering af omfartsveje omkring Ugerløse og Kvanløse/Igelsø.
- 3.1.4 Der udlægges areal til forlægning af Rute 225 ved Bromølle Kro.
- 3.1.5 Der udlægges areal til forlægning af Tølløsevej-Kvarmløsevej nord om Tølløse, og til den af byrådet tidligere anbefalede sydlige omfartsvej.
- 3.1.6 Der må ikke udlægges arealer til andre formål inden for ovennævnte arealudlæg, med mindre det kan dokumenteres, at det ikke giver anledning til interessekonflikter.
- 3.1.7 Nyanlæg og regulering af veje inden for landskabsområde skal respektere bevarelse af områdets karakter, herunder dets eventuelle rekreative anvendelse og beskyttelsesbehov. Nye vejanlæg kan normalt ikke gennemføres inden for beskyttelsesområde.
- 3.1.8 Nyanlæg af veje og større vejforlægninger skal planlægges således, at de nødvendige faunapassager og krydsninger af stier sikres.
- 3.1.9 Byrådet vil undersøge mulighederne for at forbedre og udbygge den elektroniske infrastruktur.

Redegørelse

Øget velstand, befolkning og transport af personer og gods har også øget problemerne på det overordnede trafiknet. De utilfredsstillende forhold for især Københavns pendlerne er alt for velkendte. Samtidig har den teknologiske udvikling øget mulighederne for andre kontakt- og arbejdsmønstre, men også afhængigheden af en velfungerende elektronisk infrastruktur. Egentlige løsninger ligger uden for det kommunale råderum, men fastlægges i bredere planlægningsmæssige sammenhænge.

Holbæk Kommunes planlægning baseres på positive forventninger til at forbindelserne til hovedstadsområdet forbedres de kommende år.

Dels er der allerede besluttet og igangsat væsentlige forbedringer af trafiknettet og togdriften:

- Udbygning af Holbækmotorvejen ved Fløng/Roskilde/Hedehusene (2007 – 2012)
- Hyppigere drift på de eksisterende spor på Nordvestbanen (Ultimo 2007)
- Udbygning af Rute 21 fra Tuse til Vig (2007-2012)

Dels planlægges der for en række yderligere forbedringer, primært

- Forbedring af sporkapaciteten København-Roskilde (Nybygningsløsning eller 5.spor)
- Etablering af dobbeltspor på strækningen Lejre-Vipperød på Nordvestbanen
- Udbygning af Skovvejen til højklasset forbindelse (motorvej eller motortrafikvej)

Det er byrådets prioritering, at især togforbindelserne forbedres. Regularitet og pålidelighed skal øges, togfrekvensen forøges til reel tyvminuttersdrift i dagtimer, faciliteterne for de togrejsende "fra start til mål" forbedres og rejsetiden reduceres. Sammen med et øget "kundegrundlag" vil dette indvirke positivt på benyttelsen af både Nordvestbanen og hovedstadens øvrige kollektive transport, samtidig med at biltrafikkens miljøbelastning og det samlede energiforbrug mindskes.

3.2 Den kollektive transport i øvrigt

Trafikselskabet Movia er fra 1. januar 2007 det nye trafikselskab for hele Østdanmark. Det er dannet ved en fusion mellem HT, STS og VT. Alle busser og lokalbaner i Holbæk Kommune indgår i det nye trafikselskab.

Jernbane: Nordvestbanen suppleres af togbetjening via Vestsjællands Lokalbanel, som driver banestrækningerne Holbæk-Svinninge-Nykøbing Sj. og Tølløse-Høng-Slagelse

Busdrift: Holbæk Kommune dækkes i 2007 af 42 buslinjer: 8 regionale ruter, 10 mellemkommunale ruter, og 24 lokale ruter.

Færgefart: I Holbæk Kommune er der færgeforbindelser fra Orø til Holbæk By og til Hornsherred ved Hammer Bakker.

Vesttur: Desuden tilbydes behovsstyret transport til alle borgere i Holbæk Kommune.

Mål

Byrådet vil

- Sikre en velfungerende kollektiv trafikbetjening i kommunen.
- I løbet af 2007 udarbejde en samlet trafikhandlingsplan for kollektiv trafik i samarbejde med Trafikselskabet Movia.

Retningslinjer

3.2.1 Køreplanen for 2008 skal baseres på den hidtidige betjening, dvs. de hidtil gældende køreplaner, dog evt. med visse justeringer.

3.2.2 Trafikhandlingsplanen skal danne grundlag for den fremtidige kollektive trafikbetjening.

Redegørelse

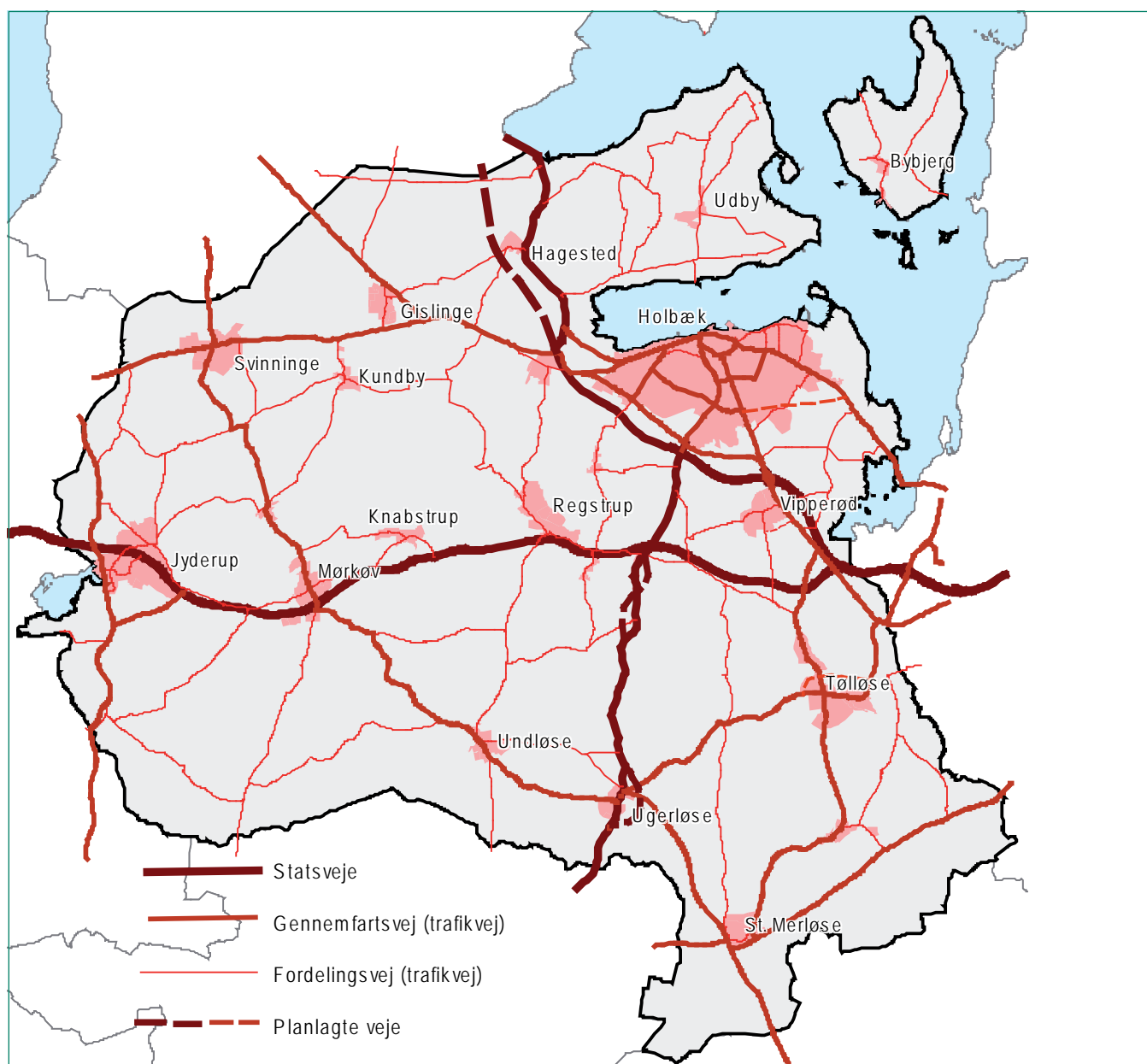
Kommunen har ansvaret for at fastlægge serviceniveauet for den lokale kollektive trafik. Det betyder bl.a. at evt. underskud på de lokale ruter skal dækkes af kommunen. Regionen har ansvaret for de regionale ruter og lokalbanerne. Tværkommunale forbindelser, der ikke er regionale ruter, skal koordineres og finansieres af de berørte kommuner imellem. Byrådet har i april 2007 igangsat arbejdet med trafikhandlingsplanen, herunder med inddragelse af lokalfora, ældreråd og handicapråd i arbejdet. Det forventes at handlingsplanen kan vedtages inden udgangen af 2007.

3.3 Kommunale veje og stier m.v.

Mål

Byrådet vil

- Udvikle fremkommeligheden, sikkerheden og trygheden på det kommunale vej- og stinet.
- I løbet af 2007 -08 udarbejde en samlet Infrastrukturplan med følgende delelementer:
 - Vejplan
 - Stiplan
 - Plan for Trafiksikkerhed og Tryghed
 - Trafik- og parkeringsplan Holbæk bymidte
 - Trafik- og parkeringsplan, Jyderup bymidte
 - Trafik- og parkeringsplan, Tølløse bymidte

Vejplan (foreløbig)

Retningslinjer

3.3.1 Planlægningen for det kommunale vejnet skal ske med afsæt i bymønsteret, til støtte for byvæksten og med sammenhæng til den overordnede trafikstruktur.

3.3.2 Infrastrukturplanen skal udarbejdes i dialog med de lokale fora. Den skal sikre

- grundlag for prioritering af midler til anlæg af veje, stier og konkrete sikkerheds- og tryghedsfremmende og trafikmiljøforbedrende projekter med udgangspunkt i de bestående vej- og stinet, jf. nedenfor,
- støtte til lokale indsatser i de 17 lokalområder med henblik på forbedringer og forskønnelse i lokalområderne og adgang til de omgivende landskaber,
- midler til medvirken til etablering og udbygning af et kommunalt og regionalt, rekreativt stinet i henhold til den blå-grønne hovedstruktur, samt
- grundlag for udbygning af trafikbetjening og parkeringsforsyning i Holbæk, Jyderup og Tølløse.

3.3.4 Gode, trygge og sunde trafikforhold skal sikres som led i udformningen af de nye boligområder.

Redegørelse

Det er byrådets vurdering, at der er behov for et samlet overblik over behovet for infrastrukturinvesteringer. Efter byrådets opfattelse er vejnettets mangler med hensyn til fremkommelighed begrænsede, mens de største behov er knyttet til forbedring af trafiksikkerhed og tryghed for de lette trafikanter.

Fremme af sikker gang- og cykeltrafik er i sig selv et sundhedsmål og til gavn for en energimæssigt mere bæredygtig udvikling. Hertil kommer, at nedsættelse af biltrafikkens hastighed i byområder, og begrænsning af trafikens miljømæssige genevirkninger medvirker til forskønnelse og forbedring af bymiljøerne.

Byrådet har med omfattende bevillinger og igangsættelse af arbejdet med en Plan for Trafiksikkerhed og Tryghed i 2007 lagt grunden for denne indsats.

Ud over en samlet vejplan og stiplan for den samlede kommune – herunder også et rekreativt stinet – er det byrådets ønske, at der udarbejdes særskilte planer for de centrale dele af kommunens tre største bysamfund, med særlig henblik på at afklare rammerne for den fremtidige trafikafvikling, parkeringsforsyning mv.

Dette udelukker naturligvis ikke, at der også skal arbejdes med trafik- og parkerings spørgsmål i andre lokalområder.

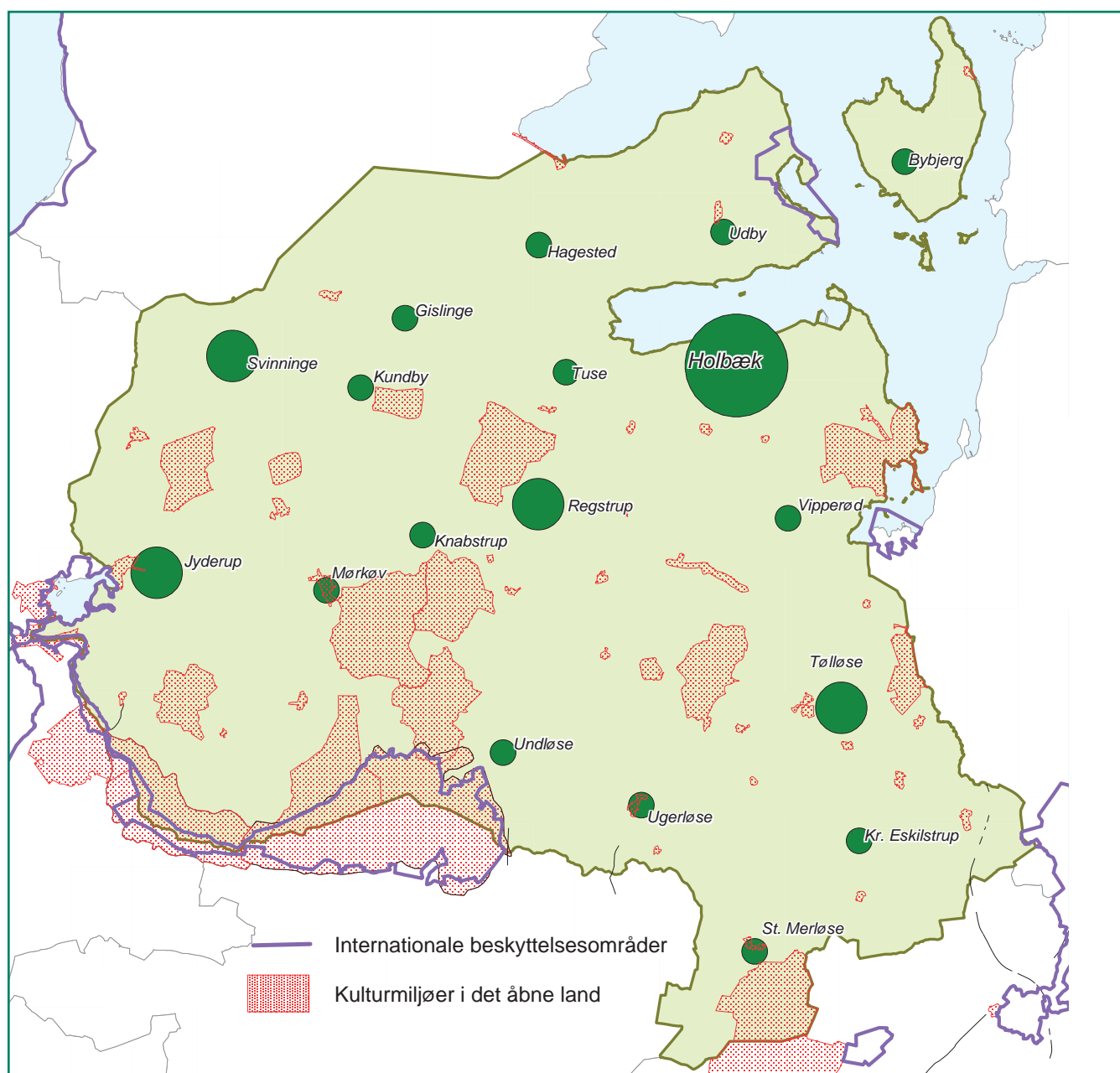

Rute 21 - Tuse

4 Den blå/grønne Hovedstruktur: Det åbne land

Med strukturreformen er ansvaret for det åbne lands planlægning og forvaltningen af den blå/grønne struktur blevet en vigtig kommunal opgave. Bestemmelserne fra de hidtidige regionplaner – hos os Regionplan 2005 for Vestsjællands Amt – skal overføres til kommuneplanerne. Et vigtigt mål for denne omlægning er at skabe bedre sammenhæng mellem planlægningen for byerne og de omgivende landområder.

Det er baggrunden for at der som et nyt element i kommuneplanlægningen indgår en tredje hovedstruktur, benævnt "den blå-grønne". Den baseres på tre hjørnesten i indbyrdes samspil:

Kulturmiljøer mm

Hovedmål

- 1) I **"de bynære områder"** omkring Holbæk og de 17 lokale centre skal der via arbejdet med de langsigtede byudviklingsinteresser sikres et langsigtet, bæredygtigt grundlag for både byudvikling, kulturmiljø, friluftsliv, landskabspleje, skovrejsning og naturbeskyttelse, samt landbrugsmæssig drift og investering. Det er en forudsætning, at en klar adskillelse mellem by og land skal opretholdes. Byrådet vil samarbejde med lokalområderne om at konkretisere de lokale byudviklingsskitser og afklare relationerne mellem byernes og det åbne lands interesser.
- 2) I **"det åbne land i øvrigt"** vil byrådet videreføre det hidtidige værdigrundlag for planlægning og arealadministration, herunder afvejningen af benyttelse og beskyttelse. Regionplanens retningslinjer og områdeudpegninger danner udgangspunktet for bestemmelserne i denne første kommuneplan. Det gælder bl.a. retningslinjerne for bosætningen i det åbne land og beskyttelse af værdifulde landskaber og kulturmiljøer i kommunen. Byrådet ønsker, med udgangspunkt i hovedtemaerne om *Fortælling og Fremsyn*, at sætte fokus på at sikre kulturarven i et fremadrettet perspektiv.
- 3) I Åmosen og ved Isefjorden og det tilliggende kystlandskab herunder Udby Vig findes natur- og kulturværdier af national og regional betydning – foruden af stor lokal værdi for turisme og friluftsliv. Isefjordområdet og Åmosen er blandt 12 områder i Danmark, hvor der de kommende år skal gennemføres indsatser i forhold til vand og natur med midler fra den statslige "miljømilliard". Indsatserne omfatter bl.a. naturgenopretning ved Tuse-Mårsø Enge, Løvenborg og et område ved Tempelkrogen. Staten arbejder på et naturgenopretningsprojekt i Åmosen ved Undløse. Åmosen er desuden med i planerne om en naturpark, der skal sikre kultur- og naturværdier og forbedre de rekreative muligheder. Byrådet vil medvirke til denne indsats, herunder ved at friholde for yderligere bebyggelse i disse områder, og samtidig sikre og udbygge offentlighedens adgang til natur- og kystområderne. Det er et afgørende plangrundlag, at naturinteresserne i områderne har højste prioritet, og at de hidtidige miljømæssige mål for Åmosen og Isefjorden ikke må forringes.

Mål og retningslinjer

Alle konkret gældende mål og retningslinjer med tilhørende redegørelse inden for den blå/grønne hovedstruktur findes i **Hæfte 2: Det åbne land** - se også [www.##](#). (tilføjes senere)

Holmstrup Bredevang - skov, sø og overdrev

5 Den gyldne Hovedstruktur: Kilderne til velstand og velfærd

”Guld” som betegnelse for både materielle og andre værdier har inspireret til at sammenfatte temaerne om velstand, sundhed og bæredygtighed under den fjerde planlægningsmæssige hovedstruktur: Den Gyldne.

Direkte kommunaløkonomisk er det personskatterne, der udgør hovedparten af de kommunale indtægter. Kun en mindre del hidrører fra beskatning af virksomheder – dvs. arbejdspladser. Det gør det umiddelbart mindre afgørende for en kommune, hvor – i geografisk forstand – den enkelte borger har sin arbejdsplads og beskæftigelse. Men i det større perspektiv er det naturligvis afgørende for at kunne sikre en bæredygtig, velfungerende kommune som ”en helhedspræget ramme om det gode liv”, at planlægningen har fokus på, hvad vi som lokalsamfund skal leve af – og hvordan vi lever.

Vores velstand udfordres af globalisering og øget konkurrence, og kommunens planlægning skal også medvirke til at sikre optimale muligheder for erhvervsudøvelse, uddannelse og beskæftigelse.

Velstand skal gå hånd i hånd med øget velfærd. De nye kommuner står over for store udfordringer med hensyn til at sikre borgernes sundhed og trivsel, herunder løse opgaver inden for forebyggelse, rehabilitering og genoptræning.

Som det også fremgår af afsnit 2.1 og 2.3.1 har byrådet fokus på, at øget lokal beskæftigelse kan være medvirkende til både øget livskvalitet og øget real-løn for de, der kan skifte et job i hovedstadsområdet ud med et i lokalområdet – eller blot med kortere transporttid.

5.1 Erhverv, uddannelse og beskæftigelse

Mål

Byrådet vil

- medvirke til at sikre øget lokal beskæftigelse gennem en aktiv erhvervs-, uddannelses- og beskæftigelsesstrategi – kort betegnet en erhvervs politik, og
- medvirke til at sikre, at alle, der kan, har et arbejde.

Retningslinjer

5.1.1 I løbet af 2007 udarbejdes en erhvervs politik med fokus på forbedring af rammebetingelserne for erhvervsudøvelse i kommunen, og med sammenhæng til politikker og planer for beskæftigelse, uddannelse, sundhed og langsigtet bæredygtighed, jf. redegørelsen nedenfor. Det sker i samarbejde med Holbæk-Regionens Erhvervsråd og andre interessenter, herunder i dialog med de to andre nordvestsjællandske kommuner, Vækstforum Sjælland og Region Sjælland’s arbejde med den regionale udviklingsplan.

5.1.2 Erhvervsarealer med fleksible, men lokalt tilpassede anvendelsesmuligheder af flere typer udlægges ved Holbæk, Jyderup og Tølløse, hvor trafikstrukturen understøtter det.

5.1.3 Større virksomheder og institutioner, herunder servicefunktioner, der henvender sig til hele kommunen eller et større område, skal som udgangspunkt placeres i Holbæk by.

5.1.4 Produktionsvirksomhed, der ikke matcher kommunens miljømæssige og bosætningsorienterede profil, skal undergives en nøje vurdering med hensyn til lokalisering, omfang, udvidelsesmuligheder mv. og kan evt. anbefales lokaliseret uden for kommunen.

Redegørelse

Sideløbende med kommuneplanarbejdet udvikler byrådet en sammenhængende erhvervs politik. Grundlaget er den vækst og de hovedstrukturer, der er beskrevet ovenfor. Det indebærer, at der skal gælde følgende mål for indholdet af erhvervs politikken:

- **Beskæftigelsesfremme.**
I en situation, hvor vi bevæger os fra ledighed til arbejdskraftmangel, er det af fælles interesse for alle parter at øge integrationen på det lokale arbejdsmarked. Erhvervsrådet og kommunen skal udvikle sit samarbejde med henblik på at sikre at alle, der kan, har et arbejde.
- **Uddannelse.**
Fremme af uddannelsesudbuddet lokalt og tilskyndelse til at prioritere videre- og efteruddannelse i virksomhederne er af stor betydning. Samarbejdet mellem folkeskoler (og de private skoler), Ungdommens Uddannelsesvejledning og områdets erhvervsskoler skal udbygges med henblik på at reducere frafaldet og øge uddannelsesniveaue i området.
Erhvervsrådet, kommunen og uddannelsesinstitutionerne skal samarbejde med virksomhederne om at udvikle dette område.
- **Lokaliseringsmuligheder.**
Der skal sikres erhvervsarealer inden for kommunen, med henblik på at sikre muligheder for at nyplacere og udvikle de ønskede typer af erhverv og virksomheder.
Et aspekt af dette område er etablering af et eller flere væksthuse, hvor nystartede virksomheder kan udvikles under gunstige vilkår.
- **Erhvervsservice.**
Der skal skabes et klart billede af arbejdsdelingen og samarbejdet mellem rækken af eksisterende og nye aktører inden for rammerne af erhvervsfremmeloven, herunder jobcentret, Erhvervsrådet, nabokommuner, Vækstforums sekretariat og vækst-iværksætterhuset i Vordingborg.
- **Brancherettede indsatser.**
Holbæks erhvervsmæssige styrkepositioner skal gøres til genstand for nærmere udviklingsinitiativer:
 - **Detailhandel.** Holbæk er Nordvestsjællands handelsmæssige hovedstad, og arbejdsdelingen mellem Bymidten og Megacentret skal fastholdes og udvikles. En del af en indsats for denne branche kan evt. gå på branchens organisering og lokale samarbejde.
 - **Kontorerhverv:** Finans- og forretnings-service, liberale erhverv, IT m.v.. Havnen/ bymidten rummer attraktive lokaliseringmuligheder i alle størrelser og typer, og arbejdskraftoverskud inden for denne branche, generel befolkningstilvækst og et voksende uddannelsesniveau bør understøtte Holbæks attraktivitet på dette område.
 - Jf. ovenfor bør uddannelsessektoren fastholdes og udvikles, også som branche i området, jf. ovenfor
 - **Sundhed/wellness.** Sundhedssektoren er traditionelt stærkt repræsenteret lokalt ved sygehuset. Det rummer, jf. også Vækstforums strategi, et oplagt område for udvidet Offentlig-Privat Partnerskab (OPP) og deraf mulige forretnings- og produktionsområder. Strukturreformen overfører sundheds-, forebyggelses- og rehabiliteringsopgaver til kommunerne, og konkret i Holbæk er der en række initiativer, der understøtter opbygningen af en stærk wellnessbranche: DGI-landsstævneprojektet i 2009, DGI-byen på havnen, wellnesscentret på Wegenersminde, der forhåbentlig kan påbegyndes realiseret i 2007, foruden den brede satsning på borgernes aktivering og ansvarstagen for både egen velfærd og lokalsamfundets udvikling.
 - Som led i samarbejdet i Nordvestsjælland skal mulighederne for helårsturismen og udvikling af oplevelsesøkonomien, herunder som nævnt sundheds-/wellnessområdet udvikles til gavn for både gæster og fastboende. Som led heri formuleres en Turismestrategi for Holbæk Kommune.
 - Hertil kan evt. komme andre indsatser i forhold til udvikling inden for "traditionelle" erhvervstyper som plastindustrien eller bygge/anlæg. Det kan ske via samarbejde mellem erhvervsråd og kommune, tværkommunalt samarbejde i Nordvestsjælland, med RUC, via Vækstforum eller på anden vis.

5.2 Sundhed og trivsel

Sundhed er andet og mere end fravær af sygdom. Planlægningens hovedmål er at lokalsamfundet udvikler sig, sikkert, trygt og sundt i bred forstand, og det indgår i alle aspekter af byrådets mål. Flere sundhedsperspektiver indgår også direkte i byrådets oplæg til erhvervs politik, og beskæftigelse og uddannelse er i sig selv klare og vigtige indikatorer for velfærd og sundhed. Omvendt vil en befolkning med en klar, positiv sundhedsprofil være et stærkt bosætnings- og erhvervs politisk *brand* for kommunen.

Mål

Byrådet vil

- medvirke til sikre og trygge omgivelser og livsbetingelser, samt til at sikre befolkningens sundhed og trivsel.

Retningslinjer

5.2.1 I 2007 udarbejdes en sundhedsplan, hvor der angives nærmere retningslinjer for byrådets indsats. Byrådet ønsker at udvikle den sundhedspolitiske indsats i tre parallelle spor:

- Kortlægning og vidensfrembringelse, bl.a. gennem medvirken i internationalt og nationalt samarbejde, som grundlag for en målrettet indsats, baseret på viden om, "hvad der virker".
- Styrkelse af fællesskabet og den sociale tryghed, således som det kan finde udtryk i foreningslivet, i forhold til naboer, i et positivt arbejdsmiljø osv.: Forøgelse af "den sociale kapital" i lokalområderne, boligområderne, foreningerne, arbejdspladserne osv. Byrådets indsats inden for dette område skal i høj grad være båret af et aktivt samspil med lokalfora.
- Styrkelse af helbred og fysisk velvære hos den enkelte, gennem målrettet indsats imod livsstilssygdommene og tilvejebringelse af kulturer og faciliteter, der fremmer aktivitet og udfoldelse.

5.2.2. Den sundhedspolitiske indsats skal konkretiseres og afspejle sig i alle aspekter af den kommunale planlægning og serviceproduktion. Sundhedsplanen skal konkretisere følgende indsatsområder:

- Den centrale samordnende politiske organisering, understøttet af en administrativ enhed.
- Den kommunale sundhedsindsats, rettet mod de etablerede sektor- og fagområder, fx daginstitutioner, skoler ældrecenter osv.
- Den borger-rettede, dialogbaserede indsats, baseret på de lokale fora, foreninger og frivillige, bestyrelser og råd osv.
- Den individ-rettede indsats, baseret på den enkeltes valg, incl. den patient-rettede indsats.

Redegørelse

Med strukturreformen har kommunerne overtaget nye, væsentlige ansvarsområder mht. sundhedsfremme, forebyggelse, rehabilitering og genoptræning. Velfærds- og livsstilssygdomme øver i stigende grad indflydelse på mange danskeres hverdag, og behovet for at integrere sundhedsaspektet i alle vore vaner og daglige gøremål er blevet tydeligere – også som en kommunal opgave. Sygehusdriften og den primære sundhedstjeneste er en regional opgave.

I forberedelsen af den nye Holbæk Kommune tydeliggjorde Sammenlægningsudvalget (det nuværende byråd), at sundhed og trivsel skal "øverst på den politiske dagsorden", og at sundhedsaspektet skal inddrages i alle kommunale sektorer.

På dette grundlag har byrådet igangsat arbejdet med en Sundhedsplan 2008+, der skal afklare rammerne for de fremtidige indsats.

5.3 Bæredygtighed

Byrådet skal redegøre for sine planer med hensyn til at sikre en langsigtet, bæredygtig udvikling. Det skal ske gennem offentliggørelse af en såkaldt Agenda21-strategi.

Mål

Byrådet vil

- medvirke til at sikre langsigtet bæredygtighed;
 - miljømæssigt, økonomisk, socialt, kulturelt og demokratisk.

Retningslinjer

5.3.1 Dialogsystemet, kommuneplanen og sektorplanlægningen udmønter byrådets overordnede sikring af lokalsamfundets sociale og økonomiske bæredygtighed.

5.3.2 I fortsættelse af kommuneplanarbejdet vil byrådet offentliggøre en Agenda21-strategi, der udmønter en trestrengt, miljøpolitisk indsats:

- Miljøpolitiske indsatser inden for kommunen, baseret på igangværende aktiviteter samt indkomne forslag og initiativer
- Kommunens egenindsats som virksomhed
- Miljøpolitiske prioriteringer og indsatser som led i nationale og andre, udefra kommende prioriteringer, herunder målsatte tal for besparelser på energi- og vandforbrug, CO₂-udledning mv.

5.3.3 Som en del af en aktiv klimapolitik forpligter kommunen sig til en reduktion i CO₂-udledning på 3% pr. år.

Redegørelse

På samme måde som det er forudsat, at de sundhedspolitiske mål konkretiseres og indgår i al kommunal planlægning og udvikling, er ideerne om bæredygtighed indlagt i målene for udviklingen af de fire ovenfor beskrevne hovedstrukturer:

Det er grundlæggende byrådets opfattelse, at den planlagte og målsatte udvikling repræsenterer en helhedspræget og sammenhængende bæredygtighed inden for de rammer, som er byrådets råderum.

Målene for beskæftigelse og erhvervsudøvelse, miljøbeskyttelse og rekreation, transportstrukturerne samt bymønsteret og bosætningen udmønter byrådets samlede prioriteringer. De er baseret på ideen om den tætte dialog som det vigtigste middel til at udvikle lokalsamfundet som en bæredygtig helhed.

Med disse betragtninger lægger byrådet vægt på, at bæredygtighedsbegrebet ikke kun omfatter det miljøpolitiske, men også skal dække sociale og økonomiske aspekter.

Uddrag af planlovens Kapitel 6 a Lokal Agenda 21

§ 33 a. Regionsråd og kommunalbestyrelser skal inden udgangen af den første halvdel af den kommunale og regionale valgperiode offentliggøre en redegørelse for deres strategi for regionens henholdsvis kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede med oplysninger om, hvordan der skal arbejdes helhedsorienteret, tværfagligt og langsigtet, og hvordan befolkningen, virksomheder, organisationer og foreninger vil blive inddraget i arbejdet (lokal Agenda 21).

...

Stk. 3. Strategien skal for kommunalbestyrelsens vedkommende indeholde kommunalbestyrelsens politiske målsætninger for det fremtidige arbejde inden for følgende indsatsområder:

- 1) Mindskelse af miljøbelastningen
- 2) fremme af en bæredygtig byudvikling og byomdannelse
- 3) fremme af biologisk mangfoldighed
- 4) inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde og
- 5) fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Det var oplægget i planstrategien, at der efter dialogrunden i marts 2007 og vurdering af resultaterne skulle ske en sammenfatning og formulering af en selvstændig A21-strategi med fokus på de miljømæssige aspekter. Dette arbejde er blevet forsinket, og forslag til en A21-strategi forventes først udmøntet i løbet af 2008. Den vil bl.a. blive baseret på de bemærkninger, der fremkommer til kommuneplanforslaget.

Planstrategien og de med kommuneplanen foreliggende oplysninger udgør derfor den redegørelse, der i henhold til planloven skal være offentliggjort inden udgangen af 2007.

Torbenfelt ved Mørkøv